

Osman Abazi & Jusuf Kastrati

Abetarja kuranore

Mënyrë e lehtë dhe e shpejtë
për të mësuar leximin e Kuranit fisnik

Shembulli

Titulli

Abetarja kuranore

Autorë

Osman Abazi

Jusuf Kastrati

Redaktor gjuhësor

Jeton Koqinaj

Përgatitja kompjuterike

Jusuf Kastrati

Ballina

Elite IT Group – www.elite.al

Boton

Shembulli

Copyright © Jusuf Kastrati

E-mail: jusufi@gmail.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

PARATHËNIE

Lavdërimet e plota i takojnë vetëm Allahut, kurse paqja dhe lavdërimi i Allahut qofshin mbi Profetin e fundit, zotërinë e njerëzimit, Muhamedin.

Falë Zotit të Madhërishëm, u kompletua ky libër, i cili është një përpjekje modeste për ta ndihmuar çdo musliman të mësojë ta lexojë Kuranin fisnik. Libra të tillë ka shumë, mirëpo, megjithatë, ne e pamë të nevojshëm botimin e këtij libri për arsyet e mëposhtme:

1. Lloji i shkrimit që është përdorur në disa nga këta libra ndryshon nga ai që gjendet nëpër mus'hafe, gjë që ua vështirëson nxënësve kalimin prej atij libri në Kuran. Ne kemi përdorur llojin e shkrimit që përdoret në Mus'hafin e botuar në Medinë, i cili ka përparësi të shumta dhe është më i përhapuri në botë.
2. Shumë prej atyre librave kanë mangësi.
3. Metoda e mësimin në disa nga këta libra është e vështirë.
4. Këtë libër e kemi pasuruar me shembuj të mjaftueshëm nga Kurani fisnik dhe me një shtojcë për ushtrimin e shkrimit, e cila ka rëndësi të veçantë, ngase e ndihmon nxënësin t'i ngulitet në kokë ajo që e mëson.

5. Shkronjat arabe që nuk ekzistojnë në alfabetin e gjuhës shqipe, gjatë transkriptimit, i kemi shënuar me shenja dalluese, po ashtu edhe zanoret e gjata.

6. Ky libër është tejet i përshtatshëm dhe i lehtë për t'u mësuar.

Dëshirojmë t'jua bëjmë me dije se mësimi i leximit të Kuranit me përpikëri është detyrë për çdo musliman dhe po ashtu për prindërit që t'ua mësojnë fëmijëve të tyre.

Lusim Allahun e Madhëruar t'i shpërblejë me Xhenetin Firdeus të gjithë ata që ndihmuan në përpilimin dhe botimin e këtij libri dhe ata që do të punojnë me të.

Autorët

Vlera e leximit të Kuranit fisnik

Kurani fisnik është fjala e Allahut të Lartësuar. Leximi i tij është gjëja më e mirë që e shqipton gjuha.

Allahu i Lartmadhërishëm thotë:

﴿الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾

"Ata të cilëve ua kemi dhënë Librin dhe e lexojnë ashtu siç është shpallur, ata besojnë vërtet në të." (Kurani, 2:121)

Në vijim po i paraqesim disa thënie të të Dërguarit Muhamed ^{صلى الله عليه وسلم} lidhur me Kuranin:

"Më i miri prej jush është ai që e mëson Kuranin dhe ua mëson të tjerëve." [Buhariu]

"Ai që e lexon Kuranin, duke qenë i përpiktë në leximin e tij, është nën përcjelljen e melekëve shkrues, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon atë duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime." [Buhariu dhe Muslimi]

"Me të vërtetë, Allahu i Madhërishëm i lartëson me këtë Libër disa njerëz dhe i poshtëron disa të tjerë." [Muslimi]

"Lexojeni Kuranin, sepse ai do të vijë ndërmjetësues për lexuesit e tij në Ditën e Kiametit." [Muslimi]

"Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut të Madhëruar, ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi shkronjë më vete." [Tirmidhiu]

**Sal-lallahu alejhi ue sel-lem* (shqip: paqja dhe lavdërimi i Allahut qofshin mbi të).

“Lexuesit të Kuranit i thuhet: Lexo dhe ngrihu lart (në Xhenet), lexo ashtu si e lexoje në dynja, sepse ti do të ngrihesh vazhdimisht duke e lexuar atë deri në ajetin e fundit që do ta lexosh.” [Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu]

“Vërtet, ai i cili në brendinë e tij nuk ka asgjë nga Kurani është si gërmadha!” [Tirmidhiu]

“Të dy prindërve të atij që e lexon Kuranin dhe punon në përputhje me atë që përmban ai, Allahu do t’ua vërë një kurorë në Ditën e Kiametit, drita e së cilës do të jetë më e mirë se drita e diellit në këtë botë. E ç’mendon, vallë, për atë që punon sipas tij?!” [Ebu Davudi]

Këto ajete, hadithe e shumë të tjera të ngjashme me to tregojnë vlerën e mësimin, leximit dhe zbatimit të Kuranit fisnik.

Autorët

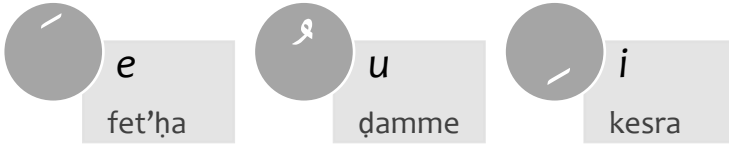
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HYRJE

- ❖ Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga njëzet e tetë shkronja dhe secila shkronjë e ka emrin e vet.
- ❖ Të gjitha shkronjat e alfabetit arab janë bashkëtingëllore. Në arabisht ekzistojnë edhe tri zanore të shkurtra ose vokale, mirëpo ato nuk janë pjesë e alfabetit.
- ❖ Nëntë tinguj të gjuhës arabe nuk ekzistojnë në gjuhën shqipe dhe për këtë arsye këta tinguj i quajmë “shkronja të rënda”.
- ❖ Drejtshqiptimin e këtyre tingujve medoemos duhet ta mësojmë te ndokush që e njih mirë shqiptimin e shkronjave arabe.
- ❖ Leximi në gjuhën arabe, ndryshe nga shqipja, fillon nga ana e djathtë.
- ❖ Germat e gjuhës arabe nuk ndahen në germa të mëdha dhe të vogla, por gjithnjë shkruhen njëjtë.
- ❖ Të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra-tjetrën, nga të dyja anët, përveç gjashtë syresh, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.
- ❖ Mbajeni në mend gjithnjë se, Allahu i Lartësuar na shpërblen me nga dhjetë shpërblime për çdo shkronjë të Kuranit që e lexojmë.

ZANORET E GJUHËS ARABE

Alfabeti i gjuhës arabe përbëhet nga njëzet e tetë shkronja. Pos këtyre shkronjave, në gjuhën arabe ekzistojnë edhe tri zanore a vokale. Ato janë:

Për t'i kuptuar më lehtë këto zanore dhe për t'i vendosur në shembuj në mënyrë praktike po e mësojmë shkronjën "B".

Shkronja "B" në gjuhën arabe shkruhet kështu:

Nëse pas shkronjës "B" vjen ndonjëra nga tri zanoret, atëherë i lexojmë siç vijon:

Vini re!

- Zanorja "e" në arabisht lexohet sikurse *e-ja* në fjalën shqipe "tre".

Shembuj:

Lexo shembujt në vijim:

Vini re!

- Zanorja "e" pas shkronjave të rënda shqiptohet "a".
- Siç u përmend më parë, të gjitha shkronjat e Kuranit lidhen me njëra-tjetrën nga të dyja anët, përveç gjashtë prej tyre, të cilat lidhen vetëm nga ana e djathtë.
- Nga ky mësim kuptuam sesi shkruhet shkronja "B" kur është e ndarë nga të tjerat, ndërsa në mësimin vijues do të mësojmë sesi shkruhet kur ajo është e lidhur me shkronja të tjera, gjegjësisht kur gjendet në fillim, në mes ose në fund të një fjale dhe pastaj vijojnë shkronjat e tjera.

Bā' – ب – B

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
← بِبُ	بُ	بِ	بُ
BeBiBu →	بِبُ	بِبِ	بِبُ
	بِبُ	بِبِ	بِبُ

Tā' – ت – T

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
تِتُ	تُ (ة)	تِ	تُ
TeTiTu	تِتُ	تِتِ	تِتُ
	تِتُ	تِتِ	تِتُ

Bā' – ب – B

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
بَبُ	ب	ب	ب	ب
بَبُ	ب	ب	ب	ب
.....
.....

Tā' – ت – T

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
تَتُ	ت	ت	ت	ت
تَتُ	ت	ت	ت	ت
.....
.....

Thā' – ث – Th

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ثَثُ	ثُ	ثِ	ثَ
TheThiThu	تَثُ	بَثُ	ثَبُ
	بَثُ	تَثُ	ثَبُ

Xhīm – ج – Xh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
جَجُ	جُ	جِ	جَ
XheXhiXhu	تُجُ	بَجُ	جَبُ
	تُجُ	بَجُ	جَبُ

Thā' - ث - Th

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ثَثُ	ث	ث	ث	ث
ثَثُ	ث	ث	ث	ث
.....
.....

Xhīm - ج - Xh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
جَجُ	ج	ج	ج	ج
جَجُ	ج	ج	ج	ج
.....
.....

Hã' - ح - Ĥ e rëndë* e fytit

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
حَحُّ	حُ	حِ	حَ
ĤaĤiĤu	حَبُّ	حَبُّ	حَبُّ
	تَبُّ	بَحُّ	جَبُّ

Hã' - خ - Ĥ e rëndë, me grithje

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
خَخُّ	خُ	خِ	خَ
ĤaĤiĤu	خَبُّ	بَخُّ	خَبُّ
	تَبُّ	جَخُّ	خَجُّ

*Zanorja "e" pas shkronjave të rënda shqiptohet "a".

Hā' – ح – Ĥ e rëndë e fytit

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
حَحْحُ	ح	حـ	ح	ح
حَحْحُ	ح	حـ	ح	ح
.....
.....

Hā' – خ – Ĥ e rëndë, me grithje

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
خَخِخُ	خ	خـ	خ	خ
خَخِخُ	خ	خـ	خ	خ
.....
.....

Shkronjat që lidhen vetëm nga ana e djathtë

Elif* – ا – E, I ose U

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
E I U			

Dāl – د – D

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
DeDiDu			

* Elifi lexohet varësisht nga zanorja që mban (e, i ose u).

Elif – أ – E, I ose U

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ا ا ا	ا	ا	ا	ا
ا ا ا	ا	ا	ا	ا
.....
.....

Dāl – د – D

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
د د د	د	د	د	د
د د د	د	د	د	د
.....
.....

Dhāl – ذ – Dh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ذَذُ ذُ	ذُ	ذِ	ذَ
DheDhiDhu	ذَخِذُ	جَذَبَ	ذَبَحَ
	حَتَدُ	دَذِجُ	ذَتَبُ

Rā' – ر – R*

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
رِرُ رُ	رُ	رِ	رَ
RaRiRu	بَثِرُ	خَرِبَ	رَبِحَ
	دَجِرُ	بِرِذُ	رُثِدَ

*Zanorja "e" shqiptohet "a" edhe pas shkronjës Rā', edhe pse kjo shkronjë nuk bën pjesë në shkronjat e rënda.

Dhāl – ذ – Dh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ذ ذ ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
.....
.....

Rā' – ر – R

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ر ر ر	ر	ر	ر	ر
ر ر ر	ر	ر	ر	ر
.....
.....

Zāj – ز – z

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
زَزُ	ز	ز	ز
ZeZiZu	تَبِرُ	تَزِدُ	زُجِرَ
	خُزِ	بَزُرُ	زُبَدَ

Wāw – و – W* (lexohet si në anglisht)

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
وَوُ	و	و	و
WeWiWu	حَتَوُ	ثُوبَ	وَزَرَ
	ذَرُو	زَوْجُ	وَرِثُ

Këtu mbarojnë shkronjat që lidhen vetëm nga e djathta.

*Kësaj shkronje nga geramat e shqipes më së shumti i përgjigjet germa “v”.

Zāj – ز – z

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
زَزِزُ	ز	ز	ز	ز
زَزِزُ	ز	ز	ز	ز
.....
.....

Wāw – و – W (lexohet si në anglisht)

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
وَوُو	و	و	و	و
وَوُو	و	و	و	و
.....
.....

Sīn – س – S

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
سَسِسُ	س	س	س
SeSiSu	دَجِسُ	حَسَدُ	سَبِحُ
	بِتِسُ	رَسُوُ	سَخِرُ

Shīn – ش – Sh

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
شَشِشُ	ش	ش	ش
SheShiShu	وَحِشُ	بَشِرُ	شَتِثُ
	جَرِشُ	ذَشِسُ	شَزِدُ

Sīn – س – S

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
سَسِسْ	س	س	س	س
سَسِسْ	س	س	س	س
.....
.....

Shīn – ش – Sh

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
شَشِشْ	ش	ش	ش	ش
شَشِشْ	ش	ش	ش	ش
.....
.....

Şâd – ص – Ş e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
صَصُصُ	صُ	صِ	صَ
ŞaŞiŞu	ذَبِصُ	بَصِرُ	صَخِرُ
	تَجِصُ	حَصِبُ	صِرَدُ

Đâd – ض – Đ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ضَضُضُ	ضُ	ضِ	ضَ
ĐaĐiĐu	تَبِضُ	حَضِدُ	ضَجِرُ
	وَسِضُ	صَضِبُ	ضَرِبُ

Şâd – ص – Ş e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
صَصِصُ	ص	ص	ص	ص
.....
.....

Dâd – ض – D e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ضَضِضُ	ض	ض	ض	ض
ضَضِضُ	ض	ض	ض	ض
.....
.....

Ṭā' - ط - Ṭ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
طَطِطُ	طُ	طِ	طَ
ṬaṬiṬu	بَسَطُ	حَطَبُ	طَرِجُ
	ذَصِطُ	شَطِثُ	طَرِيرُ

Ḍhā' - ظ - Ḍh e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
ظَظِظُ	ظُ	ظِ	ظَ
ḌhaḌhiḌhu	جَطِظُ	بَطِشُ	ظَاخِرُ
	أَزِظُ	جَظِحُ	ظَسِطُ

Tā' - ط - Ṭ e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
طَطَطُ	ط	ط	ط	ط
طَطَطُ	ط	ط	ط	ط
.....
.....

Dhā' - ظ - Dh e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
ظَظَظُ	ظ	ظ	ظ	ظ
ظَظَظُ	ظ	ظ	ظ	ظ
.....
.....

Äjn – ع – Ä, ĩ ose ũ e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
عَعُعُ	عُ ع	عُ	عُ
ÄĬŬ	تَبِعُ	سُعِدَ	عَطِشَ
	ضَجَعُ	شَعِثُ	عُثِرَ

Ĝajn – غ – Ĝ e rëndë, me grithje

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
غَغُغُ	غُ غ	غُ	غُ
ĜaĜiĜu	طَبِغُ	بَغِضَ	غَضِبَ
	وَزِغُ	صَغِرَ	غَطِسُ

Äjn – ع – Ä, Ī ose Ū e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
عَعُعُ	ع	ع	ع	ع
.....
.....

Ĝajn – غ – Ĝ e rëndë, me grithje

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
غَغُغُ	غ	غ	غ	غ
غَغُغُ	غ	غ	غ	غ
.....
.....

Fä' – ف – F

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
فَفِفُ	فُ	فِ	فَ
FeFiFu	خَسِيفَ	غُفِرَ	فِرِحَ
	عَطِفَ	شُفِعَ	فُسِخَ

Qãf – ق – Q e rëndë

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
قَقُقُ	قُ	قِ	قَ
QaQiQu	سُبِقَ	حَقِرَ	قُرَأَ
	وُقِقَ	عُقِدَ	قُبِسَ

Fā' – ف – F

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
فَفَفُ	ف	ف	ف	ف
فَفَفُ	ف	ف	ف	ف
.....
.....

Ḳāf – ق – Ḳ e rëndë

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
قَقِقُ	ق	ق	ق	ق
قَقِقُ	ق	ق	ق	ق
.....
.....

Kēf - ك - K

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
كَكِكُ	كُ	كِ	كَ
KeKiKu	كَتِكُ	شُكِرَ	كَسِبَ
	حُرِكَ	عَكِفَ	كَثُرَ

Lām - ل - L

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
لِلُّ	لُ	لِ	لَ
LeLiLu	عَسِلُ	جَلَسَ	لَحِقَ
	أُجِلَ	وُلِدَ	لَبِثَ

kēf – ك – k

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
كَكِكُ	ك	ك	ك	ك
كَكِكُ	ك	ك	ك	ك
.....
.....

Lām – ل – L

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
لِلُّ	ل	ل	ل	ل
لِلُّ	ل	ل	ل	ل
.....
.....

Mīm - م - M

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
مَمِمُّ	م	م	م
MeMiMu	أَلِمَ	جُمِلَ	مَرَضَ
	ظَلِمَ	عُمِقَ	مَقْصُ

Nūn - ن - N

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
نَنِنُ	ن	ن	ن
NeNiNu	سُكِنَ	غَنِمَ	نَجَحَ
	كُونُ	صُنِعَ	نَظَرُ

Mīm - م - M

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
مَمَم	م	م	م	م
مَمَم	م	م	م	م
.....
.....

Nūn - ن - N

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
نَنِن	ن	ن	ن	ن
نَنِن	ن	ن	ن	ن
.....
.....

Hā' – ه – H

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
هَهُهُ	ه	هـ (هـ)	هـ
HeHiHu	هَفَهَ	هَطَهْرَ	هَمَدَ
	هَكْرَهْ	هَتِهْنُ	هَلَكَ

Jā' – ي – J

Ngjitur	Fund	Mes	Fillim
يِيِي	ي	يـ	يـ
JeJiJu	يَسَبِي	يَكْسُ	يَجِبُ
	يَرَضِي	يَغِيْطُ	يَزِدُ

Hä' - ه - H

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
هَهُهْ	ه	هـ	ه	ه
هَهُهْ	ه	هـ	ه	ه
.....
.....

Jä' - ي - J

NGJITUR	FUND	MES	FILLIM	NDARAS
يِيْ	ي	يـ	ي	ي
يِيْ	ي	يـ	ي	ي
.....
.....

PËRDORIMI I TENVINIT

Tenvin quhen zanoret e dyfishuara, të cilat lexohen si në vijim:

a) zanorja "e" e dyfishuar (**هـ**) lexohet "en".

b) zanorja "u" e dyfishuar (**و** ose **و**) lexohet "un".

c) zanorja "i" e dyfishuar (**ي**) lexohet "in".

Shembuj (tenvini me "in"):

هُمَزَةٌ

humezetin

سُورٍ

suwerin

لَهَبٍ

lehebin

Vini re!

ة (هـ) – Kjo shkronjë quhet "T e rrumbullakët".

Nëse i lexojmë zanoret ose tenvinin që gjendet pas kësaj shkronje, lexohet "T", ndërkah kur ndalemi në të, gjegjësisht kur nuk i lexojmë zanoret pas kësaj shkronje, lexohet "H" (ه).

Shembull: seneh = سَنَه - senetin = سَنَةٍ

Të-ja e rrumbullakët vjen vetëm në fund të fjalëve.

Shembuj (tenvini me "un"):

كُتُبٌ

kutubun

مَثَلٌ

methelun

قَسَمٌ

kasemun

Shembuj (tenvini me "en"):

بَقَرَةٌ

beqaraten

نُزُلًا

nuzulen

جَنَفًا

xhenefen

Vini re!

- Nëse një fjalë ka *tenvinin* me "en", atëherë asaj fjale i shtohet një *elif*, i cili nuk lexohet.

Nga kjo rregull bëjnë përjashtim fjalët që mbarojnë me "T të rumbullakët".

- Kur në një fjalë elifi vjen pas lamit, atëherë shkruhet në dy format vijuese:

لا ose لا = ا + ل

Lexo shembujt në vijim!

سَنَةً

نَصَبٌ

حَرَاجًا

شُغِلَ

عَمَلًا

كَبِدٍ

فَزَعٍ

صُحُفًا

لَعِبٌ

عَبْتًا

عَمَدٍ

ثَمَنًا

SUKUNI (◌ْ)

Kur shkronja nuk e ka ndonjë rën nga tri zanoret e shkurtra, bëhet e pavokalizuar dhe merr këtë shenjë që quhet *sukun*, i cili vihet mbi shkronjë.

Pra, *sukuni* nënkupton se duhet lexuar vetëm zëri i bashkëtingëllores mbi të cilën gjendet ai.

Sukuni nuk mund të vijë në fillim të fjalës, por vetëm në mes dhe në mbarim të saj.

Shembuj:

نَفْسٍ

nefsin

سَوْفَ

sewfe

تِلْكَ

tilke

مَرِيَمَ

merjeme

تَحْزَنُ

tahzen

يَوْمَ

jewme

Lexo shembujt në vijim!

نَعْبُدُ	سَعَى	ذِكْرُ
يَخْرُجُ	بَعْدُ	تَرَهَقُ
يُسْقَوْنَ	وَسَطَنْ	فَرَعَتْ
يَحْسَبُ	مِنْهُمْ	دَمْدَمَ

TESHDIDI (DYFISHUESI)

Teshdidi është një shenjë e vogël, e cila shfaqet mbi shkronja. Ai e dyfishon shkronjën mbi të cilën gjendet, gjegjësisht tregon se aty janë dy shkronja të njëjta, e para me *sukun*, kurse e dyta me ndonjëren nga tri zanoret (e, u, i), p.sh.:

إِنَّ = إَنَّ (inne) ثُمَّ = ثُمَّ (thumme)

Shembuj:

جَنَّةٌ

xhennetun

نَزَّلَ

nezele

مَسَّ

messe

بَلَغَ

bel-liğ

نُيِّسِرُ

nujessiru

عَلَّمَ

ăl-leme

Lexo shembujt në vijim!

بُرِّزَ

كُذِّبَ

صَدَّقَ

قُوَّةٌ

يَحُضُّ

فَحَقَّ

تَطَّلَعُ

فُجِّرَتْ

زُوجَتْ

يَدَّكُرُ

قَطَّعْنَ

مِلَّةً

HEMZEJA ء

Hemzeja është një shenjë e vogël e cila lexohet sipas zanores që ka, pa marrë parasysh se a vjen e vetmuar (ء), vjen mbi a nën *elif* (أ), mbi *waw* (و) a mbi shkronjën *ja* (ي).

Hemzeja mund të vijë në këto mënyra:

أ أ ء و ي د ء

Shembuj:

شَيْءٌ

shej/in

بَيْسٌ

bi'/se

أَكَلٌ

e/ke/le

يُدِيٌّ

jub/di/u

فَيْتٌ

fi/e/tun

يُؤْمِنُ

ju'/mi/nu

Lexo shembujt në vijim!

إِلَيْهِ	أُرْسِلَ	كَأَسَا
يَوْمَئِذٍ	نَبَأًا	يَشَاءُ
مَوْئِلًا	شَأْنُهُ	أَفِيدَةً
مُؤَصَّدَةً	لَيْنًا	أَرَءَيْتَ

Vini re!

Hemzeja që vjen me sukun, lexohet si gjysmë tingulli
(أُ وُ ئُ).

ZGJATIMET

Elif-i, *waw-i* dhe *ja-ja* zgjasin zanoret (e, i, u) kur këto të fundit shfaqen para tyre, por me kusht që *elif-i*, *waw-i* dhe *ja-ja* të mos kenë kurrfarë shenje.

SHNDËRRIMI I ZANORES "E" NË "A" TË GJATË

Zanorja "e" shndërrohet në "a" të gjatë në katër mënyra. Ato janë:

a) - kur zanorja e shfaqet para *elif-it*, p.sh.:

مُهَانَا

muhānen

لِيَالٍ

lejālin

جَاءَ

xhāe

b) - kur zanorja e shfaqet para *waw-it*, p.sh.:

زَكْوَةٌ

zekāten

صَلَاةٌ

şâlāte

نَجْوَةٌ

nexhāti

c) **يَ** - kur zanorja e shfaqet para *ja-së*, p.sh.:

ذِكْرِي

dhikrã

أَهْدِي

ehdã

تَقْوِي

teḳwã

d) **ِ** - kur ky *elif* i vogël shfaqet mbi shkronjë ose pas zanores *e*, p.sh.:

هَذِهِ

hãdhihi

سَلَامٌ

selãmun

مَلِكٍ

mãliki

Vini re!

Nëse *waw-i* ose *ja-ja* vijnë për ta shndërruar zanoren "e" në "a" të gjatë, atëherë mbi këto dy shkronja vendoset një *elif* i vogël, siç shihet në shembujt e mësipërm.

Pra: **وِي**

Lexo shembujt në vijim!

أُخْرَىٰ

حَيَاةٌ

جَاءَ

صِنَوَانٍ

أَنَّهَا

يُصَلِّيٰ

ءَايَاتِنَا

ءَاوَىٰ

بَصَائِرُ

مَنْوَةٌ

جَنَّتْ

أُنْشَىٰ

SHNDËRRIMI I ZANORES "I" نِ NË "I" تَ GJATË

Zanorja "i" shndërrohet në "i" të gjatë atëherë kur kjo zanore shfaqet para shkronjës *ja*, p.sh.:

يِ ose يِي

Shembuj:

كِرِيمٍ

kerīmun

مُبِينٍ

mubīnin

بَنِي

benī

فِيهِ

fīhi

يَسْتَوِي

jestewī

حَدِيثًا

ḥadīthen

Lexo shembujt në vijim!

شَهِيدٌ

رَحِيمٌ

حِينَ

عَيْنِي

كَثِيرٍ

إِنِّي

كَظِيمٌ

قِيلَ

حَمِيدٌ

حَكِيمًا

رُسُلِي

تَوَفِّيَقِي

SHNDËRRIMI I ZANORES "U" ُ NË "U" TË GJATË

Zanorja "u" shndërrohet në "u" të gjatë atëherë kur kjo zanore shfaqet para shkronjës *waw*, p.sh.:

Shembuj:

نُورٌ

nūrun

سُورَةٌ

sūratun

دُونِ

dūni

وَدُودٌ

wedūdun

لَذُو

ledhū

يُوصَلْ

jūṣale

Lexo shembujt në vijim!

أُوتِي	رَسُولُ	غَفُورٌ
يُؤْمِنُونَ	بُرُوجًا	يُوسُفُ
شَاكُورًا	وَقُودُهَا	يَبْغُونَ
يُرَآءُونَ	مَسْنُونٍ	بِنُورِهِمْ

LIDHJA E FJALËVE

Kur shfaqet kjo shenjë (أ)* ndërmjet dy, tri, katër a pesë fjalësh, nënkupton se të gjitha ato duhet të lidhen sikur të ishin një fjalë e vetme.

Nëse *lami* vjen pas kësaj shenje (أ) pa *sukun*, atëherë nuk lexohet, por tejkalohe duke përforcuar gjithmonë shkronjën vijuese me *teshdid* (أَلَّ). Ndërkaq, kur vjen me *sukun* (أَلُّ), atëherë patjetër duhet lexuar, sikurse edhe shkronjat e tjera.

Shkronjat te të cilat lexohet *lami*, quhen *huruf kamerije*. Ato janë:

أ ب ج ح خ ع غ ف ق ك م ه و ي

Kurse shkronjat te të cilat nuk lexohet *lami*, quhen *huruf shemsije*. Ato janë:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

Ka raste kur pas kësaj shenje أ vjen ndonjë shkronjë tjetër pos *lamit*. Në këto raste kemi të bëjmë me folje.

*Kjo shkronjë quhet *hemzetul vasël*. Rregullat e kësaj shkronje do t'i mësojmë më gjerësisht në faqen 61.

Shembuj:

حُسْنُ الثَّوَابِ

ḥusnu'th-thewābi

مِنَ السَّمَاءِ

mine's-semāi

يَوْمَ الدِّينِ

jewmi'd-dīni

قُضِيَ الْأَمْرُ

kuḍije'l-emru

بِالْحَقِّ

bi'l-ḥaqqi

مِنَ الْجَنَّةِ

mine'l-xhinneti

Lexo shembujt në vijim!

لَيْلَةَ الْقَدْرِ

لَكُمْ الدَّارُ

بَيْنَ الْمَرْءِ

أَمْوَالَ النَّاسِ

بِالْعَدْلِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ

عَيْنَ الْيَقِينِ

مُقِيمِ الصَّلَاةِ

بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

لِمَنْ اتَّقَى

رِحْلَةَ الشِّتَاءِ

RËNIA E ZGJATIMEVE

Zgjatimet që gjenden në fund të fjalëve bien vetëm atëherë kur bëhet lidhja e fjalëve ndërmjet njëra-tjetrës, ose, thënë ndryshe, zgjatimet që gjenden para kësaj shenje lidhëse **أ** bien, pra, nuk lexohen.

Shembuj:

مُوسَىٰ أَلْهُدَىٰ

mūse'l-hudā

قُلْنَا أَحْمِلْ

ḳulne'ḥmil

يَهْدِي السَّبِيلَ

jehdi's-sebīle

يُعْشَىٰ اللَّيْلَ

juḡshi'l-lejle

أَقِيمُوا الصَّلَاةَ

ekīmu'ṣ-ṣālāte

أُوتُوا الْكِتَابَ

ūtū'l-kitābe

Lexo shembujt në vijim!

ذُو الرَّحْمَةِ

وَتَرَى الْفُلْكَ

فِي الْأَرْضِ

يَشْوَى الْوُجُوهُ

أَوْلَى النَّاسِ

هَذَا الْوَعْدُ

ءَاتُوا الزَّكَاةَ

مَا أَبْتَلَهُ

وَقَالَا الْحَمْدُ

إِذَا أَتَسَقَ

إِلَّا الَّذِينَ

إِلَى الْهُدَى

Vini re!

Elifi që vjen në këtë formë (اُ), pra me këtë zero të vogël mbi të, nuk lexohet fare, siç shihet edhe në shembujt e mësipërm.

SHQIPTIMI I FJALËS “ALLAH”

اللَّهُ

Shkronja *Lam* e përforcuar me *teshdid*, e cila gjendet në fjalën “Allah”, herë lexohet “L”, herë lexohet “LL”.

Ajo lexohet “L” kur para saj ndodhet zanorja “i”, gjegjësisht *kesreja*.

دِينِ اللَّهِ

dīni'l-lāhi

بِاللَّهِ

bi'l-lāhi

بِسْمِ اللَّهِ

bismi'l-lāhi

Ndërkaq, nëse para saj ndodhet zanorja “e” (*fet’ha*) ose ajo “u” (*dammeja*), atëherë lexohet “LL”.

مِنَ اللَّهِ

mina'll-llāhi

إِنَّ اللَّهَ

inna'll-llāhe

وَاللَّهُ

wa'll-llāhu

حُدُودُ اللَّهِ

ḥudūdu'll-llāhi

ءَايَاتُ اللَّهِ

ājātu'll-llāhi

عَبْدُ اللَّهِ

ābdu'll-llāhi

Lexo shembujt në vijim!

وَلِلَّهِ

رَسُولُ اللَّهِ

وَعَدَ اللَّهُ

أَخَافُ اللَّهَ

ذِكْرَ اللَّهِ

فَضْلُ اللَّهِ

وَاتَّقُوا اللَّهَ

فِي سَبِيلِ اللَّهِ

أَحَلَّ اللَّهُ

HEMZETUL VASLI (HEMZEJA LIDHËSE)

ا ose |

Hemzetul vasli është një *elif* pa *hemze*, i cili vjen në fillim të fjalëve. Në vijim po i sqarojmë rregullat që kanë të bëjnë me të.

1. Në rast se kemi të bëjmë me emra në trajtën e shquar, të cilët vijnë me një shquese “*el*”, atëherë këtë shkronjë e lexojmë me *fet’ha* (*e*), kur fillojmë leximin nga këta emra. P.sh:

الْحَقُّ

el-ḥaḳḳu

الرَّحْمَنِ

er-Rrahmāni

الْحَمْدُ

el-ḥamdu

Në këtë rregull bëjnë pjesë edhe përemrat lidhorë, si:

الَّتِي

el-lāṭī

الَّذِي

el-ledhī

الَّذِينَ

el-ledhīne

2. *Hemzetul vasli* në rastet e tjera lexohet varësisht nga zanorja që mban shkronja e tretë.

Në qoftë se shkronja e tretë ka *fet’ha* ose *kesra*, atëherë e lexojmë me *kesra* (*i*). P.sh:

أَذْهَبُ

idhheb

أَقْرَأُ

iḳra’

أَهْدِنَا

ihdinā

E, në qoftë se shkronja e tretë ka *ḍamme*, atëherë e lexojmë me *ḍamme (u)*. P.sh:

أَذْكُرُوا

udhkurũ

أَدْخُلُوا

udħulũ

أَنْظُرُوا

unḍhur

Në qoftë se shkronja e dytë ka *teshdid*, atëherë i bie që aty janë dy shkronja të njëjta, siç kemi thënë: e para me *sukun*, kurse e dyta me ndonjë zanore. Në këtë rast shikohet zanorja që është te shkronja me *teshdid*. Nëse është *fetha* ose *kesra*, atëherë *hemzetul vasli* lexohet me *kesra (i)*, e nëse është *ḍamme*, atëherë lexohet me *ḍamme (u)*.

اتَّبِعُوا

uttubiũũ

اتَّقُوا

itteḳũ

Vini re!

Kjo rregull nuk i përfshin disa emra që shkruhen me *hemzetul vasël*, shkronja e tretë e të cilëve nganjëherë vjen me *ḍamme*. Këta emra lexohen me *kesra*, pa marrë parasysh se çfarë zanoreje ka shkronja e tretë. Ata janë:

أَمْرٌ

imru-un

أَبْنٌ

ibnu

أَسْمٌ

ismu

3. Hemzetul vasli kapërcehet dhe nuk lexohet fare në rast se lidhet me fjalën ose shkronjën që gjendet para saj. P.sh:

وَالَّذِينَ اتَّقَوْا

wel-ledhñe'tteḳaw

مِثْلُ الَّذِي

mithlu'l-ledhĩ

وَاتَّخَذُوا

ue'tteħadhũ

Lexo shembujt në vijim!

هُمُ الَّذِينَ

أَعْلَمُوا

الْعَزِيزُ

اتَّخَذُوا

أَدْعُوا

أَهْبَطُوا

السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَأَسْتَحْيُوا

وَبَشِّرِ الَّذِينَ

فَاتَّقُوا النَّارَ

وَأَعْبُدُوا

فَمَا اسْتَيْسَرَ

RREGULLA PËR LEXIMIN E KURANIT

- Ta lexosh *istiadhen*, gjegjësisht ta lutësh Allahun që të të ruajë nga shejtani i mallkuar, duke thënë:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(Kërkoj nga Allahu të më mbrojë nga shejtani i mallkuar)

- Ta lexosh *bismelenë* në fillim të çdo sureje, përveç sures *Et Teube*, e cila fillon pa *bismele*. Ndërkaq, kur nuk lexon nga fillimi i sureve, atëherë e thua vetëm *istiadhen*.
Bismele quhet thënia:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(*Bismil-Lāhir-Rrahmānir-Rrahīm*)

- Të përpiqesh ta zbukurosh zërin gjatë leximit të Kuranit, ngaqë i Dërguari i Allahut ﷺ ka thënë: “*Nuk është prej nesh ai që nuk e zbukuron zërin gjatë këndimit të Kuranit.*”
Mirëpo, një gjë e tillë nuk kërkohet nga lexuesi fillestar, derisa ta përmirësojë leximin.
- Ta lexosh Kuranin duke qenë i përqendruar në të.
- Mos të të kalojë asnjë ditë pa lexuar së paku një pjesë të shkurtër nga Libri i Allahut.

UDHËZIME PËR PËRMIRËSIMIN E LEXIMIT TË KURANIT

PËR FILLESTARË

- Lexo me zë të lartë.
- Përpigu t'i shqiptosh shkronjat sa më mirë.
- Lexo sa më shumë që ke mundësi.
- Lexo duke e përcjellë ndonjë lexues të Kuranit.
- Përsëriti fjalët që të vijnë rëndë në shqiptim.
- Mësoje texhvidin (shkenca që merret me bukurleximin e Kuranit) nga ndokush që e njeh mirë atë.
- Kushtoj rëndësi vërejtjeve që të bëhen përkitazi me leximin e Kuranit.
- Mos u mundo të lexosh Kuran me melodi që nga dita e parë që i mëson shkronjat, pasi që melodia te fillestarët, zakonisht, ndikon në shtimin e gabimeve gjatë leximit.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Kërkoj nga Allahu të më mbrojë nga shejtani i mallkuar

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ
الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

Surja El Fatiha

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshiruesit!
Falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve, të
Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit, Sunduesit të Ditës së
Gjykimit. Vetëm Ty të adhurojmë dhe vetëm prej Teje ndihmë
kërkojmë. Udhëzona në rrugën e drejtë! Në rrugën e atyre që
u ke dhuruar mirësi e jo në të atyre që kanë shkaktuar
zemërimin Tënd, as në të atyre që janë të humbur!

آيَةُ الْكُرْسِيِّ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ
إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

NGJASHMËRIA E SHKRONJAVE

Nganjëherë mund të ngatërrohet një shkronjë me ndonjë tjetër për shkak të vendartikulimit të njëjtë ose afërsisë së tij, për shembull, shkronja *Ājn* mund të shqiptohet si *Hemze* a *Elif*, ose shkronja *Ha* e rëndë si *Ha* e lehtë etj. Për këtë arsye, ne po i paraqesim këtu disa krahasime praktike ndërmjet shkronjave që më së shumti mund t'u ngatërrohen lexuesve të rinj të Kuranit. Por, megjithatë, mësuesit i bie barra më e rëndë për largimin e pështjellimeve të tilla nga nxënësit.

Këtu mund të ndihmojnë edhe programet e ndryshme të shqiptimit të shkronjave arabe.

Shkronjat arabe që nuk gjenden në alfabetin e gjuhës shqipe janë këto:

ح - خ - ص - ض - ط - ظ - ع - غ - ق - و

(Hã, Hã', Şãd, Đãd, Tã', Dhã', Ājn, Ğajn, Kãf, Waw)

(ت - ط)

Taja dhe Tâja

طَابَ	تَابَ
سَطَّرَ	سَتَّرَ
رَبَطَ	رَبَّتَ
طِينٌ	تِينٌ
أَمَاطَ	أَمَاتَ

(أ - ع)

Elifi dhe Ājni

عَنْ	أَنْ
سَعَلَ	سَأَلَ
شَاعَ	شَاءَ
عَمَلٌ	أَمَلٌ
بَرَعَ	بَرَأَ

(خ - غ)

Hâja dhe Ġajni

غَابَ	حَابَ
أَغْبَرَ	أَخْبَرَ
أَفْرَغَ	أَفْرَحَ
غَيْرَ	حَيْرَ
سَاغَ	سَاخَ

(س - ص)

Sini dhe Şâdi

صَبَّ	سَبَّ
فَصَدَ	فَسَدَ
مَصَّ	مَسَّ
صُورَةٌ	سُورَةٌ
صَعِيدٌ	سَعِيدٌ

(ذ - ظ)

Dhali dhe Dhâja

ظَلِيلًا	ذَلِيلًا
ظَفَرَ	ذَفَرَ
مُظِلٌّ	مُذِلٌّ
نَظِيرٌ	نَذِيرٌ
أَظْلًا	أَذْلًا

(د - ض)

Dali dhe Dâdi

ضَرْبٌ	دَرْبٌ
نَاضِرٌ	نَادِرٌ
عَضٌّ	عَدٌّ
ضَلَّ	دَلَّ
رَضَعَ	رَدَعَ

(ه - ح)

Haja dhe Hâja

حَامِدٌ	هَامِدٌ
نَحْرٌ	نَهْرٌ
أَشْبَاحٌ	أَشْبَاهٌ
حَرَمٌ	هَرَمٌ
سَاحِرٌ	سَاهِرٌ

(ح - خ)

Haja dhe Hâja

حَمِدٌ	خَمِدٌ
أَحْزَنٌ	أَخْزَنٌ
حَمٌّ	خَمٌّ
تَفْسَحٌ	تَخْسَحٌ
مَسْحًا	مَخْسًا

(ك - ق)

Kēfi dhe Kâfi

قَفَلَ	كَفَلَ
رَقَدَ	رَكَدَ
سَلَقَ	سَلَكَ
قَبَسَ	كَبَسَ
شَقَّ	شَكَّ

NJOHURI TË PËRGJITHSHME

Numrat

١	٢	٣	٤	٥
١	٢	٣	٤	٥
وَاحِدٌ	إِثْنَانٌ	ثَلَاثَةٌ	أَرْبَعَةٌ	خَمْسَةٌ

٦	٧	٨	٩	١٠
٦	٧	٨	٩	١٠
سِتَّةٌ	سَبْعَةٌ	ثَمَانِيَةٌ	تِسْعَةٌ	عَشْرَةٌ

Muajt hënorë

٣ رَبِيعُ الْأَوَّلِ	٢ صَفَرٌ	١ الْمُحَرَّمُ
٦ جُمَادَى الْآخِرَةِ	٥ جُمَادَى الْأُولَى	٤ رَبِيعُ الثَّانِي
٩ رَمَضَانُ	٨ شَعْبَانُ	٧ رَجَبُ
١٢ ذُو الْحِجَّةِ	١١ ذُو الْقَعْدَةِ	١٠ شَوَّالُ

Ditët e javës

E hënë	يَوْمُ الْاِثْنَيْنِ
E martë	يَوْمُ الْاِثْنَيْنِ
E mërkurë	يَوْمُ الْارْبَعَاءِ
E enjte	يَوْمُ الْخَمِيْسِ
E premte	يَوْمُ الْجُمُعَةِ
E shtunë	يَوْمُ السَّبْتِ
E diel	يَوْمُ الْاَحَدِ

THËNIE TË TË DËRGUIARIT MUHAMED صلى الله عليه وسلم

مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ
وَيَتَدَارِسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَعَشِيَّتُهُمْ
الرَّحْمَةُ وَحَفَّتُهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ.

"Sa herë që mbledhet një grup njerëzish në ndonjë shtëpi të Allahut (xhami) për ta lexuar Librin e Allahut dhe për ta studiuar atë ndërmjet vete, zbret mbi ta qetësia, i mbulon mëshira, i rrethojnë melekët dhe i përmend Allahu para atyre që janë pranë Tij."

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ.

"Më i miri prej jush është ai që e mëson Kuranin dhe ua mëson të tjerëve."

لَا حَسَدَ إِلَّا فِي اثْنَتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرْآنَ فَهُوَ يَتْلُوهُ
أَنَاءَ اللَّيْلِ وَأَنَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالًا فَهُوَ يُنْفِقُهُ
أَنَاءَ اللَّيْلِ وَأَنَاءَ النَّهَارِ.

"Zilia lejohet vetëm në dy gjëra: ta kesh zili njeriun të cilit Allahu ia ka dhënë Kuranin dhe ai e lexon atë ditë e natë dhe njeriun të cilit Allahu i ka dhënë pasuri dhe ai e shpenzon atë ditë e natë (në rrugën e Allahut)."

مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ
أَمْثَلِهَا لَا أَقُولُ الْم حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلَا مٌ حَرْفٌ
وَمِمْ حَرْفٌ.

"Ai që e lexon një shkronjë nga Libri i Allahut të Madhëruar, ka një shpërblim i cili shtohet dhjetëfish. Nuk them se elifi, lami dhe mimi janë një shkronjë, por elifi është një shkronjë, lami një shkronjë dhe mimi një shkronjë."

الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ مَاهِرٌ بِهِ مَعَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ
وَالَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ وَهُوَ عَلَيْهِ شَاقٌّ لَهُ أَجْرَانِ .

"Ai që e lexon Kuranin duke qenë i përpiktë në leximin e tij, është nën përcjelljen e melekëve shkruar, fisnikë dhe bamirës, ndërsa ai që e lexon atë duke pasur vështirësi gjatë leximit, i ka dy shpërblime."

LUTJE TË TË DËRGUARIT MUHAMED صلى الله عليه وسلم

اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَابْنُ عَبْدِكَ وَابْنُ أُمَّتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رِيْعَ قَلْبِي وَنُورَ صَدْرِي وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَمِّي .

"Allahu im, unë jam robi Yt, i biri i robit Tënd dhe i robëreshës Sate, balli im është në dorën Tënde, unë jam nën sundimin Tënd, gjykimi Yt ndaj meje është i drejtë. Të lutem me çdo emër Tëndin me të cilin e ke emërtuar Vetën ose që e ke zbritur në Librin Tënd, ose ia ke mësuar ndokujt nga krijesat, ose e ke lënë në dijen Tënde të fshehtë, ta bësh Kuranin freskinë e zemrës sime, dritën e gjoksit tim, ngushëllimin e pikëllimit tim dhe larguesin e brengave të mia!"

اللَّهُمَّ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ .

"Allahu im, o Ti që i ndryshon zemrat, forcoje zemrën time në fenë Tënde!"

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ .

"Allahu im, më ndihmo të të përmend, të të falënderoj dhe të të adhuroj në mënyrën më të mirë!"

اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي
فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ
فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ
وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ .

"Allahu im, më bëj mua prej atyre që i ke udhëzuar, më bëj prej atyre që u ke dhuruar shëndet dhe prej atyre që i ke miqësuar, më begato në atë që ma ke dhënë dhe më ruaj nga e keqja që e ke caktuar, sepse Ti je Ai që merr vendime dhe askush nuk mund të vendosë për Ty! Vërtet nuk poshtërohet ai që Ti e ke miqësuar dhe nuk mund të ngrihet lart ai që e ke armiqësuar! I Bekuar dhe i Lartësuar je Ti, o Zoti ynë!"

Shkruaj me bukurshkrim

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ

.....

.....

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

مَنْ يُرِدِ اللَّهَ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

.....

.....

Shkruaj me bukurshkrim

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

.....

.....

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

.....

.....

ALFABETI I GJUHËS ARABE

<p>ث Thā' ث ث ث</p>	<p>ت Tā' ت ت ت</p>	<p>ب Bā' ب ب ب</p>	<p>أ Elif ا ا ا</p>
<p>د Dāl د د د</p>	<p>خ Hā' خ خ خ</p>	<p>ح Hā' ح ح ح</p>	<p>ج Xhīm ج ج ج</p>
<p>س Sīn س س س</p>	<p>ز Zāj ز ز ز</p>	<p>ر Rā' ر ر ر</p>	<p>ذ Dhāl ذ ذ ذ</p>
<p>ط Tā' ط ط ط</p>	<p>ض Ḍād ض ض ض</p>	<p>ص Ṣād ص ص ص</p>	<p>ش Shīn ش ش ش</p>
<p>ف Fā' ف ف ف</p>	<p>غ Ġajn غ غ غ</p>	<p>ع Ājn ع ع ع</p>	<p>ظ Ḍhā' ظ ظ ظ</p>
<p>م Mīm م م م</p>	<p>ل Lām ل ل ل</p>	<p>ك Kēf ك ك ك</p>	<p>ق Qāf ق ق ق</p>
<p>ي Jā' ي ي ي</p>	<p>و Wāw و و و</p>	<p>ه Hā' ه ه ه</p>	<p>ن Nūn ن ن ن</p>

Përmbajtja

Parathënie	3
Vlera e leximit të Kuranit fisnik.....	5
Hyrje.....	7
Zanoret e gjuhës arabe	9
Bâ'	11
Tâ'.....	11
Bâ'	12
Tâ'.....	12
Thâ'	13
Khîm	13
Thâ'	14
Khîm	14
Ĥâ'	15
Ĥâ'	15
Ĥâ'	16
Ĥâ'	16
Elif	17
Dâl	17
Elif	18
Dâl	18
Dhâl.....	19
Râ'	19
Dhâl.....	20
Râ'	20
Zâj.....	21
Wâw.....	21
Zâj.....	22

Wāw	22
Sīn	23
Shīn	23
Sīn	24
Shīn	24
Ṣād.....	25
Ḍād.....	25
Ṣād.....	26
Ḍād.....	26
Tā'.....	27
Ḍhā'.....	27
Tā'.....	28
Ḍhā'.....	28
Ājn	29
Ġajn	29
Ājn	30
Ġajn	30
Fā'.....	31
Ḳāf	31
Fā'.....	32
Ḳāf	32
Kēf.....	33
Lām	33
Kēf.....	34
Lām	34
Mīm.....	35
Nūn.....	35
Mīm.....	36

NÛn.....	36
Hã'	37
Jã'	37
Hã'	38
Jã'	38
Përdorimi i tenvinit.....	39
Sukuni	42
Teshdidi (dyfishuesi).....	44
Hemzeja.....	46
Zgjatimet	48
Shndërrimi i zanores "e" në "e" të gjatë	48
Shndërrimi i zanores "i" në "i" të gjatë	51
Shndërrimi i zanores "u" në "u" të gjatë.....	53
Lidhja e fjalëve.....	55
Rënia e zgjatimeve.....	57
Shqiptimi i fjalës "Allah"	59
Hemzetul vasli (hemzeja lidhëse)	61
Rregulla për leximin e Kuranit	65
Udhëzime për përmirësimin e leximit të Kuranit	66
Surja El Fatiha	67
Ajetul kursija	68
Ngjashmëria e shkronjave	69
Njohuri të përgjithshme.....	73
Thënie të të dërguarit Muhamed	75
Lutje të të dërguarit Muhamed.....	77
Shkruaj me bukurshkrim.....	79
Shkruaj me bukurshkrim.....	81
Alfabeti i gjuhës arabe	83

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

jusufi@gmail.com

Shpjegimin e këtij libri mund ta gjeni në kanalën „Instituti Germa“ në Youtube.